

ЗАКОН

О УПРАВЉАЊУ АЕРОДРОМИМА

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим законом уређују се услови и начин обављања делатности управљања аеродромом, развоја аеродромске инфраструктуре, пружања аеродромских услуга за потребе ваздушног саобраћаја као и изградња унутар аеродромског комплекса и заштитног појаса око аеродромског комплекса; утврђује јавни интерес за експропријацију, административни пренос и непотпуну експропријацију непокретности ради изградње аеродрома на које се примењује овај закон; уређује начин доношења и спровођења Националног програма развоја аеродрома, поједина питања специфична за давање концесије за аеродроме, као и друга питања од значаја за развој, унапређивање коришћења и управљања аеродромима.

На питања која нису посебно уређена овим законом, а која се односе на услове и начин рада оператера аеродрома, функционисање аеродрома, изградњу и функционисање аеродромског комплекса и аеродромске инфраструктуре, поступак давања концесије за аеродром и утврђивање јавног интереса, сходно се примењују одговарајуће одредбе закона којим се уређује ваздушни саобраћај, закона којим се уређује јавно-приватно партнерство и концесије, закона којим се уређује експропријација и закона којим се уређује планирање и изградња.

Примена закона

Члан 2.

Одредбе овог закона примењују се на аеродроме који су у својини Републике Србије, својини аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, односно у својини оператера аеродрома чији је оснивач или већински власник Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе и који испуњава услове за издавање сертификата аеродрома или дозволе за коришћење аеродрома, у складу са законом којим се уређује ваздушни саобраћај.

Одредбе овог закона не односе се на аеродроме у својини Републике Србије, корисника Министарства одбране (у даљем тексту: Министарство), који се у смислу закона којим се уређује ваздушни саобраћај сматрају војним аеродромима и делове мешовитих аеродрома које користи Министарство и Војска Србије, као и на војне комплексе - аеродроме који су одговарајућим актима Владе уврштени у Мастер план располагања непокретностима. Војним аеродромом и војним делом мешовитог аеродрома управља Министарство.

Појмови

Члан 3.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) аеродром је свако дефинисано подручје (укључујући све објекте, инсталације и опрему) на копну или на води или на фиксној, приобалној или плутајућој структури које је у целини или делимично намењено за слетање, полетање и кретање ваздухоплова;

2) аеродромска инфраструктура је основна физичка, логичка, технолошка и информационо-комуникациона структура која обухвата маневарске површине, платформе, саобраћајнице, објекте, инсталације, системе и опрему;

3) аеродромски комплекс је простор аеродрома са земљиштем потребним за развој аеродрома који је као такав одређен важећим планским документом;

4) аеродромска накнада је накнада коју, у корист оператера аеродрома, плаћају корисници аеродрома за коришћење објеката, средстава, уређаја и услуга, које искључиво пружа оператер аеродрома и које се односе на слетање, полетање, системе осветљења, боравак паркираног ваздухоплова, као и опслуживање путника и робе;

5) оператер аеродрома је свако правно или физичко лице које управља аеродромом и има сертификат, дозволу за коришћење или сагласност за коришћење аеродрома, који се издају у складу са законом којим се уређује ваздушни саобраћај;

6) услуге земаљског опслуживања су услуге које се пружају на аеродрому и које обухватају: административне послове и контролу, опслуживање путника, прихват и отпрему предатог пртљага, прихват и отпрему поште и робе, прихват и отпрему ваздухоплова на платформи, опслуживање ваздухоплова, снабдевање ваздухоплова горивом и мазивом; одржавање ваздухоплова, припрему лета и услуге за посаду, превоз путника и посаде од ваздухоплова и до ваздухоплова и снабдевање ваздухоплова храном и пићем.

II. УПРАВЉАЊЕ АЕРОДРОМОМ

Појам и садржина

Члан 4.

Управљање аеродромом је делатност коју врши оператер аеродрома, која обухвата стратегијско, организационо и финансијско планирање, трансфер технологије, планирање у вези са људским ресурсима, организацијом рада и спровођењем контроле ради успостављања и координације рада аеродромских служби, стварање услова за пружање услуга које на аеродрому пружа оператер аеродрома и координацију осталих услуга које се пружају на аеродрому од стране различитих пружалаца услуга.

Стратегијско, организационо и финансијско планирање, трансфер технологије, планирање у вези са људским ресурсима, организацијом рада и спровођењем контроле из става 1. овог члана односи се на стварање услова оптималног коришћења, развоја, обнове и одржавања аеродромске инфраструктуре, планирање, пројектовање, изградњу и одржавање аеродрома и аеродромске инфраструктуре на начин који омогућава да се полетање, слетање и кретање ваздухоплова, пружање аеродромских услуга и услуга земаљског опслуживања обавља у складу са прописима о безбедности и обезбеђивању на аеродромском комплексу.

Успостављање и координација рада аеродромских служби из става 1. овог члана односи се на стварање услова за безбедно и обезбеђивано

одвијање ваздушног саобраћаја, рад спасилачко-ватрогасне службе или спасилачко-ватрогасног обезбеђења, службе хитне медицинске помоћи или медицинског обезбеђења, као и на предузимање мера ради смањења опасности од присуства птица и других животиња на аеродрому или његовој околини и спречавања случајног или намерног приступа неовлашћеног лица на површину аеродрома која није јавна, у складу са законом којим се уређује ваздушни саобраћај.

Услуге које на аеродрому пружа оператер аеродрома из става 1. овог члана обухватају све аеродромске услуге у области руковођења и управљања аеродромском инфраструктуром, координацију и контролу над пружањем аеродромских услуга од стране трећих лица, као и услуге које пружа оператер аеродрома у складу са законом којим се уређује ваздушни саобраћај.

Координација осталих услуга које се пружају на аеродрому од стране различитих пружалаца услуга из става 1. овог члана, обухвата координацију услуга земаљског опслуживања и осталих услуга које пружа оператер аеродрома, односно трећа лица.

Ако услуге земаљског опслуживања пружа оператер аеродрома, не издаје се посебна дозвола већ се те услуге наводе у сертификату аеродрома, односно дозволи за коришћење аеродрома.

Управљање аеродромима из члана 2. овог закона је делатност од општег интереса.

Услови и начин обављања делатности управљања аеродромом и стицања статуса оператера аеродрома

Члан 5.

Делатност управљања аеродромом може да обавља:

- 1) јавно предузеће;
- 2) друштво с ограниченом одговорношћу и акционарско друштво (у даљем тексту: друштво капитала) чији је једини власник Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, као и зависно друштво чији је једини власник то друштво капитала;
- 3) друштво капитала у коме је већински власник Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе;
- 4) друго друштво капитала и предузетник коме је надлежни орган поверио обављање делатности управљања аеродромом.

На пословање друштва капитала из става 1. тачка 3) овог члана примењују се прописи којима се уређује правни положај привредних друштава.

Поверавање обављања делатности управљања аеродромом друштву капитала и предузетнику из става 1. тачка 4) овог члана врши се у складу са законом којим се уређује јавно-приватно партнерство и концесије.

Делатност управљања аеродромом може бити предмет концесије, као и јавно-приватног партнерства, у складу са законом којим се уређује јавно-приватно партнерство и концесије и овим законом.

Члан 6.

Јавно предузеће, друштво капитала и предузетник из члана 5. овог закона могу да отпочну обављање делатности управљања аеродромом кад надлежни државни орган, односно ималац јавних овлашћења утврди да су

испуњени услови за обављање те делатности у погледу техничке опремљености, кадровске оспособљености, безбедности и здравља на раду, заштите и унапређивања животне средине, као и услова за добијање сертификата аеродрома, односно дозволе за коришћење аеродрома.

Сертификат аеродрома, односно дозвола за коришћење аеродрома издаје се на начин и под условима прописаним законом којим се уређује ваздушни саобраћај, као и подзаконским актима донетим на основу тог закона.

Аеродром може да се користи у ваздушном саобраћају ако јавно предузеће, друштво капитала и предузетник из члана 5. став 1. овог закона има сертификат аеродрома или дозволу за коришћење аеродрома и ако у тренутку коришћења аеродром испуњава све услове како би се ваздушни саобраћај обављао безбедно, као и све услове у погледу обезбеђивања у ваздухопловству.

Обавезе оператора аеродрома

Члан 7.

Оператер аеродрома дужан је да делатност управљања аеродромом обавља на начин којим се обезбеђује трајно, непрекидно и квалитетно одржавање и заштита аеродромске инфраструктуре, као и несметано и безбедно коришћење аеродромске инфраструктуре, да испуњава све друге услове како би се ваздушни саобраћај одвијао безбедно и обезбеђивано, да се стара о заштити животне средине, као и да испуњава остале обавезе у складу са законом којим се уређује ваздушни саобраћај.

Овлашћења оснивача, односно већинског власника оператера аеродрома

Члан 8.

У случају поремећаја у обављању делатности управљања аеродромом на начин из члана 7. овог закона, Влада, надлежни орган аутономне покрајине или надлежни орган јединице локалне самоуправе предузима мере којима ће се обезбедити услови за континуирано и несметано обављање делатности управљања аеродромом, а нарочито:

- 1) промену унутрашње организације оператора аеродрома;
- 2) одређивање других представника Републике, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе у органима оператора аеродрома;
- 3) ограничење у погледу располагања појединим средствима којима послује оператер аеродрома;
- 4) друге одговарајуће мере којима ће се успоставити услови за континуирано и несметано обављање делатности управљања аеродромом.

Ако поремећај у пословању оператора аеродрома чији је оснивач, односно већински власник, аутономна покрајина или надлежни орган јединице локалне самоуправе доводи до угрожавања живота и здравља људи или имовине, а надлежни орган оснивача, односно већинског власника не предузме благовремено мере из става 1. овог члана, те мере предузима Влада.

Ако је управљање аеродромом предмет уговора о концесији закљученог са концесионаром, одредбе ст. 1. и 2. овог члана не односе се на концесионара.

Ако концесионар није више у могућности да обезбеди услове за континуирано обављање ваздушног саобраћаја, давалац концесије предузима

мере у складу са законом којим се уређује јавно-приватно партнерство и концесије и уговором о концесији.

III. ИЗГРАДЊА УНУТАР АЕРОДРОМСКОГ КОМПЛЕКСА И У ЗАШТИТНОМ ПОЈАСУ ОКО АЕРОДРОМСКОГ КОМПЛЕКСА

Услови изградње

Члан 9.

Изградња, доградња, адаптација и реконструкција аеродромског комплекса и аеродромске инфраструктуре су у јавном интересу.

Унутар аеродромског комплекса и у заштитном појасу око аеродромског комплекса могућа је изградња, доградња, адаптација и реконструкција објеката који су предвиђени планским документима и за чију изградњу, доградњу, адаптацију и реконструкцију су прибављена и издата акта прописана законом којим се уређује ваздушни саобраћај и законом којим се уређује изградња објеката.

Грађевинску дозволу за изградњу објеката из става 2. овог члана издаје министарство надлежно за послове грађевинарства.

Члан 10.

Заштитни појас око аеродромског комплекса представља зону контролисане изградње, у којој се може ограничити или забранити изградња објеката који су препрека или сметња, у складу са прописима којима се уређује ваздушни саобраћај.

Заштитни појас из става 1. овог члана обухвата појас земљишта уз аеродромски комплекс, чија се ширина одређује у складу са прописима којима се уређује ваздушни саобраћај и служи за заштиту аеродромског комплекса и безбедно одвијање ваздушног саобраћаја.

У заштитном појасу око аеродромског комплекса забрањена је изградња грађевинских и других објеката, као и постављање постројења, уређаја и инсталација, осим изградње грађевинских објеката, саобраћајних површина, постројења, уређаја и инсталација који су у функцији аеродрома и саобраћаја на прилазним путевима аеродрому, по претходно прибављеним условима надлежних органа, посебних установа, организација, јавних предузећа или агенција.

IV. УТВРЂИВАЊЕ ЈАВНОГ ИНТЕРЕСА

Утврђивање јавног интереса за експропријацију, административни пренос и непотпуну експропријацију непокретности ради изградње аеродрома

Члан 11.

Утврђује се јавни интерес за експропријацију, административни пренос и непотпуну експропријацију непокретности ради изградње аеродрома на које се примењује овај закон и пратећих објеката чија је изградња или измештање у вези са изградњом тог аеродрома (телекомуникациони, електроенергетски и електронски објекти или комуникационе мреже и уређаји и сл.) у аеродромском комплексу и заштитном појасу око аеродромског комплекса, у складу са важећим планским документима којима је предвиђена изградња тог аеродрома.

Ако изградња пратећих објеката из става 1. овог члана није предвиђена важећим планским документима, примењиваће се услови органа, односно организација надлежних за послове телекомуникација, односно енергетике на основу годишњих планова развоја тих мрежа на територији Републике Србије, у складу са законом којим се уређује планирање и изградња.

Корисник експропријације, административног преноса и непотпуне експропријације

Члан 12.

Ради изградње аеродрома, односно изградње објеката унутар аеродромског комплекса и у заштитном појасу око аеродромског комплекса, корисник експропријације, односно административног преноса непокретности и непотпуне експропријације непокретности, може бити правно лице чији је оснивач или већински власник Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе и које управља наведеним објектима, односно обавља услужне делатности у ваздушном саобраћају.

Правно лице из става 1. овог члана одређује се за корисника експропријације, административног преноса и непотпуне експропријације непокретности или измештања пратећих објеката из члана 11. овог закона.

Правно лице које је у складу са овим законом одређено за корисника експропријације, административног преноса и непотпуне експропријације за изградњу аеродрома, има сва права и обавезе које има корисник експропријације, административног преноса и непотпуне експропријације, у складу са законом којим се уређује експропријација.

Предлог за експропријацију, административни пренос и непотпуну експропријацију

Члан 13.

Предлог за експропријацију, административни пренос и непотпуну експропријацију унутар аеродромског комплекса и у заштитном појасу око аеродромског комплекса подноси се органу управе јединице локалне самоуправе на чијој територији се налазе непокретности које су предмет експропријације, административног преноса и непотпуне експропријације.

По подношењу предлога из става 1. овог члана, даљи поступак се спроводи у складу са законом којим се уређује експропријација.

Трајање јавног интереса за експропријацију, административни пренос и непотпуну експропријацију

Члан 14.

Јавни интерес за експропријацију, административни пренос и непотпуну експропријацију непокретности утврђен овим законом траје до привођења земљишта намени у складу са планским документом.

Земљиште је приведено намени у смислу става 1. овог члана када унутар аеродромског комплекса и у заштитном појасу око аеродромског комплекса буду изграђени сви објекти, односно све јавне површине одређене планским документом.

V. ФИНАНСИРАЊЕ ИЗГРАДЊЕ АЕРОДРОМСКОГ КОМПЛЕКСА И АЕРОДРОМСКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

Члан 15.

За финансирање изградње, доградње, адаптације и реконструкције аеродромског комплекса и аеродромске инфраструктуре, средства се обезбеђују из:

- 1) прихода оператера аеродрома;
- 2) буџета Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, у зависности у чијој је надлежности аеродром;
- 3) средстава приватног партнера, кроз јавно-приватно партнерство или кроз концесиони модел финансирања;
- 4) кредита, донација, поклона и других извора финансирања у складу са законом.

Изузетно, средства из става 1. тачка 2) овог члана могу се дати као подстицаји за улагање у аеродромску инфраструктуру и друге објекте који чине аеродромски комплекс, као и подстицаји за увођење нових линија и повећања обима путничког и робног саобраћаја.

Подстицајна средства из става 2. овог члана дају се у складу са прописима којима се уређују улагања и државна помоћ.

Влада ближе уређује начин и критеријуме, односно мерила за доделу подстицајних средстава за аеродроме.

VI. НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМ РАЗВОЈА АЕРОДРОМА

Доношење Националног програма

Члан 16.

Ради обезбеђивања услова за дугорочни развој и унапређења аеродрома у Републици Србији, доноси се Национални програм развоја аеродрома у Републици Србији (у даљем тексту : Национални програм).

Национални програм доноси се за период од пет година.

Национални програм доноси Влада, на предлог министарства надлежног за послове саобраћаја.

Спровођење Националног програма

Члан 17.

Национални програм развоја аеродрома спроводи министарство надлежно за послове саобраћаја.

Оперативне послове у поступку спровођења Националног програма обавља привредно друштво „Аеродроми Србије” д.о.о. Београд.

Оперативни послови из става 2. овог члана обухватају усмеравање развоја аеродрома на подручју Републике Србије, на основу плана развоја локалне самоуправе или плана развоја аеродрома, предузимање мера на које је овлашћено актом о оснивању и обављање других послова у функцији реализације развојне политике Владе у овој области.

VII. КОНЦЕСИЈА ЗА АЕРОДРОМЕ

Предмет концесије

Члан 18.

Предмет концесије може да обухвати све или поједине активности управљања аеродромом из члана 4. овог закона, укључујући изградњу једног или више објеката или површина јавне намене, реконструкцију и/или одржавање аеродромске инфраструктуре, успостављање и координацију рада аеродромских служби, координацију пружања услуга земаљског опслуживања и обезбеђивања, пружање посебних услуга на аеродрому (угоститељство, превоз путника на и са аеродрома, трговина и сл.), као и друге активности.

Предмет концесије прецизно се одређује актима који се припремају и доносе у поступку давања концесије и у уговору о концесији, у складу са законом којим се уређују концесије и овим законом.

Пренос сертификата и дозволе за коришћење аеродрома у вези са концесијом

Члан 19.

У случају давања концесије за управљање аеродромом, оператер аеродрома је дужан да без одлагања покрене поступак преноса сертификата аеродрома, односно дозволе за коришћење аеродрома на концесионара, у складу са законом којим се уређује ваздушни саобраћај и прописима донетим на основу њега.

Поступак преноса сертификата аеродрома односно дозволе за коришћење аеродрома из става 1. овог члана је хитан.

Садржина уговора о концесији за управљање аеродромом

Члан 20.

Уговором о концесији одређују се права и обавезе даваоца концесије и концесионара у складу с одредбама овога закона, закона којим се уређују јавно-приватно партнерство и концесије, конкурсном документацијом, подацима из јавног позива о давању концесије и одлуком о избору најповољније понуде.

Поред елемената прописаних законом којим се уређује јавно-приватно партнерство и концесије, уговор о концесији за управљање аеродромом мора да садржи и следеће елементе који се односе на:

1) обавезу концесионара да све време трајања уговора о концесији испуњава све обавезе оператера аеродрома прописане овим законом, законом којим се уређује ваздушни саобраћај и прописима донетим на основу њега;

2) обавезе даваоца концесије пре датума почетка концесије;

3) уређивање питања које се односе на пружање услуга земаљског опслуживања које је до закључења уговора о концесији пружао оператер аеродрома;

4) услове примопредаје аеродромске инфраструктуре по престанку важења уговора о концесији, а нарочито статус инфраструктуре која је изграђена током трајања уговора о концесији;

5) уређивање радно-правног статуса лица која су запослена код претходног оператера аеродрома у време закључења уговора о концесији;

6) уређивање питања ангажовања домаћих привредних субјеката, ако се предмет концесије односи и на извођење радова на изградњи, реконструкцији, одржавању и сл. аеродрома;

7) услове, начин и динамику плаћања концесионе накнаде (посебно за накнаду у једнократном износу која се плаћа унапред, а посебно за процентуални механизам поделе накнаде бруто прихода).

Уговор о концесији за управљање аеродромом може садржати и одредбу којом се концесионару на одређени временски период ограничава да врши подуговарање обављања делатности које су предмет концесије, као и одредбе којима се утврђује највећи дозвољени износ аеродромских накнада, али тако да се тиме не утиче на обавезу одређивања висине аеродромских накнада у складу са законом којим се уређује ваздушни саобраћај.

VIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 21.

Оснивачи оператора аеродрома и оператори аеродрома ускладиће оснивачка акта са одредбама овог закона у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Оператори аеродрома дужни су да своја општа акта усагласе са овим законом и оснивачким актом у року од 60 дана од дана усклађивања оснивачких аката са одредбама овог закона.

Члан 22.

Подзаконски акт из члана 15. став 4. овог закона биће донет у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 23.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. став 1. тачка 13. Устава Републике Србије, по коме Република Србија уређује и обезбеђује, поред осталог, режим и безбедност у свим врстама саобраћаја.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА И ЦИЉЕВИ КОЈИ СЕ ОСТВАРУЈУ

Област ваздушног саобраћаја у Републици Србији уређена је Законом о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС”, бр. 73/10, 57/11, 93/12, 45/15 и 66/15-др.закон), који је створио претпоставку за хармонизацију националног законодавства с прописима Европске уније, што представља један од приоритета у оквиру процеса приступања Европској унији.

Основни разлози за доношење овог закона као посебног закона, јесте стварање услова за давање аеродрома у концесију у смислу одредаба Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама („Службени гласник РС”, бр. 88/11 и 15/16).

Према прогнозама релевантних ваздухопловних организација надлежних за домаћи и међународни ваздушни саобраћај очекивана је експанзија у области ваздушног саобраћаја у земљи и региону у наредном периоду, те је неопходно благовремено припремити финансијски оквир за обезбеђивање средстава за њихову реализацију.

Доношењем овог закона ствара се могућност да и концесија буде један од могућих начина обезбеђивања средстава за развој односно комерцијализацију аеродрома у Републици Србији.

Имајући у виду да се одредбе Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама у овом тренутку не могу применити на све аеродроме који се користе за јавни авио саобраћај у Републици Србији, због непостојања прецизних законских одредби којима се дефинише појам делатности управљања аеродромима, нужности проглашења делатности управљања аеродромима као делатности од општег интереса, као и различите власничке структуре на аеродромима који се користе за јавни авио саобраћај, неопходно је донети овај закон у циљу њиховог ефикаснијег комерцијалног коришћења.

Током припреме овог закона, уочено је да је потребно детаљније уредити одређена питања у вези са аеродромима, с обзиром да та питања нису регулисана у Глави VI Закона о ваздушном саобраћају, којом је утврђен општи оквир за безбедно и обезбеђено коришћење аеродрома у складу са европским прописима и међународним ваздухопловним стандардима.

Овим законом је створен правни основ за дефинисање делатности управљања аеродромима, као делатности од општег интереса, у смислу одредаба Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, као предмета концесије на аеродромима и проглашена делатност управљања аеродромима као делатност од општег интереса.

Такође и друга питања која нису уређена законом којим се уређује ваздушни саобраћај, решена су доношењем овог закона, пре свега права и

обавезе даваоца концесије и концесионара, услове за експропријацију, административни пренос или непотпуна експропријација земљишта за потребе аеродрома, мере којима се обезбеђују услови за континуирано и несметано обављање делатности управљања аеродромом, утврђен јавни интерес за експропријацију, административни пренос или непотпуну експропријацију ради изградње аеродрома и пратећих објеката, уређаја и инсталација намењених за потребе ваздушног саобраћаја и пружање комерцијалних услуга у ваздушном саобраћају, имајући у виду специфичности ситуације на аеродромима, пре свега, обезбеђивање оптималног коришћења, развоја, обнове и одржавања аеродромске инфраструктуре, на начин који омогућава да се полетање, слетање и кретање ваздухоплова, пружање аеродромских услуга и услуга земаљског опслуживања обавља у складу са прописима о безбедности и обезбеђивању на аеродромском комплексу.

Овим законом уведена је категорија аеродромског комплекса која обухвата подручје аеродрома и земљишта потребног за развој аеродрома.

У складу са наведеним, настала је потреба да се на једном месту, на посебан начин уреди више питања од значаја за давање концесије сходно одредбама, Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, Закона о ваздушном саобраћају и Закона о експропријацији и другим прописима.

Доношење овог закона је усклађено са Предлогом закона о изменама и допунама Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, који ће се процесуирати заједно са овим законом.

Такође се истиче, да ће Влада приликом доношења прописа из члана 15. овог закона, консултовати Комисију за контролу државне помоћи, у складу са одредбом члана 11. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС”, број 51/09).

Не постоје друге могућности за решавање наведених питања и за уређивање ове области, изузев доношења овог закона.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА ЗАКОНА

Чланом 1. прописују се услови и начин обављања делатности управљања аеродромом, развој аеродромске инфраструктуре, пружање аеродромских услуга за потребе ваздушног саобраћаја, изградња унутар аеродромског комплекса и заштитног појаса око аеродромског комплекса, утврђује јавни интерес за експропријацију, административни пренос и непотпуну експропријацију непокретности ради изградње аеродрома на које се примењује овај закон; уређује начин доношења и спровођења Националног програма развоја аеродрома; као и поједина питања специфична за давање концесије за аеродроме и друга питања од значаја за развој, унапређивање коришћења и управљања аеродромима. На сва питања која нису уређена овим законом прописана је сходна примена одговарајућих прописа.

Члан 2. утврђује на које се аеродроме овај закон примењује у зависности од права својине на аеродрому, као и поседовања сертификата аеродрома односно дозволе за коришћење аеродрома.

Чланом 3. утврђује се значење израза и појмова у овом закону.

Чланом 4. уређује се појам и садржина управљања аеродромом као делатност која обухвата стратегијско, организационо и финансијско планирање, трансфер технологије, планирање у вези са људским ресурсима, организацијом рада и спровођењем контроле ради успостављања и координације рада аеродромских служби, стварање услова за услуге које на аеродрому пружа искључиво оператер аеродрома и координације осталих услуга које се пружају на аеродрому од стране различитих пружалаца услуга и проглашава се управљање аеродромом као делатност од општег интереса.

Чланом 5. одређује се ко може да обавља делатност управљања аеродромом и начин поверавања обављања делатности.

Чланом 6. утврђује се када јавно предузеће, друштво капитала и предузетник који поседују сертификат аеродрома односно дозволу за коришћење аеродрома (оператер аеродрома) може да отпочне обављање делатности управљања аеродромом, као и услове које оператер мора да испуњава за коришћење аеродрома, како би се ваздушни саобраћај обављао безбедно и обезбеђивано.

Чланом 7. прописују се обавезе оператера аеродрома да делатност управљања аеродромом обавља на начин којим се обезбеђује трајно, непрекидно и квалитетно одржавање и заштита аеродромске инфраструктуре, несметано и безбедно коришћење аеродромске инфраструктуре, да испуњава све друге услове како би се ваздушни саобраћај одвијао безбедно и обезбеђивано, да се стара о заштити животне средине, као и да испуњава остале обавезе у складу са законом којим се уређује ваздушни саобраћај.

Чланом 8. прописују се овлашћења оснивача, односно већинског власника оператера аеродрома којима ће се обезбедити услови за континуирано и несметано обављање делатности управљања аеродромом, а нарочито предузимање мера у случају отклањања поремећаја у обављању делатности управљања аеродромом.

Чланом 9. утврђено је да су изградња, доградња, адаптација и реконструкција аеродромског комплекса и аеродромске инфраструктуре у јавном интересу. Прописују се услови који морају да буду испуњени за изградњу објеката унутар аеродромског комплекса и у заштитном појасу око аеродромског комплекса.

Чланом 10. утврђује се шта обухвата заштитни појас око аеродромског комплекса што представља зону контролисане изградње.

Чланом 11. утврђује се јавни интерес за експропријацију, административни пренос и непотпуну експропријацију непокретности ради изградње аеродрома и пратећих објеката чија је изградња или измештање у вези са изградњом тог аеродрома.

Чланом 12. прописује се ко може бити корисник експропријације, административног преноса и непотпуне експропријације ради изградње аеродрома, односно изградње објеката у зони аеродрома и у заштитном појасу пред зоне аеродрома.

Чланом 13. утврђује се коме се подноси предлог за експропријацију у зони аеродрома и заштитном појасу око аеродромског комплекса.

Чланом 14. утврђује се трајање јавног интереса за експропријацију, административни пренос и непотпуну експропријацију непокретности ради изградње аеродрома и пратећих објеката.

Чланом 15. прописује се обезбеђивање средстава за финансирање изградње доградње, адаптације и реконструкције аеродромског комплекса.

Чланом 16. прописује се доношење Националног програма развоја аеродрома који доноси Влада, на предлог министарства надлежног за послове саобраћаја ради обезбеђивања услова за дугорочни развој и унапређења аеродрома у Републици Србији.

Члан 17. прописује да оперативне послове у поступку спровођења Националног програма развоја аеродрома, обавља привредно друштво „Аеродроми Србије” д.о.о. Београд.

Чланом 18. прописује се шта може бити предмет концесије у смислу овог закона, као и могућност да предмет концесије обухвати све или поједине активности прописане чланом 4. овог закона.

Чланом 19. прописује се дужност даваоца концесије да у случају давања концесије за управљање аеродромом, пренос сертификата и дозволе за коришћење аеродрома обави по хитном поступку.

Чланом 20. утврђује се садржина уговора о концесији за управљање аеродромом, права и обавезе даваоца концесије и концесионара.

Чланом 21. прописује се обавеза усклађивања оснивачких аката са одредбама овог закона и утврђују се рокови за доношење тих аката.

Члан 22. прописује се рок за доношење подзаконског акта из члана 15. став 4.

Чланом 23. прописује се ступање на снагу и објављивање овог закона у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Предлаже се доношење овог закона по хитном поступку у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине („ Службени гласник РС”, број 20/12-пречишћен текст), јер се овим законом ствара правни основ за дефинисање делатности управљања аеродромима, као делатности од општег интереса, у смислу одредаба Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, као предмета концесије на аеродромима и истовремено проглашена делатност управљања аеродромима као делатност од општег интереса. Такође, одредбе Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама се у овом тренутку не могу применити на аеродроме који се користе за јавни авио саобраћај у Републици Србији због непостојања делатности од општег интереса у области ваздушног саобраћаја.

VI. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ПРОПИСА

1. Одређивање проблема које закон треба да реши

Ваздушни, саобраћај игра важну улогу у нашим свакодневним животима. Грађани треба да имају уређен систем ваздушног саобраћаја који одговара њиховим очекивањима и потребама, сходно савременим условима.

Предлог закона о управљању аеродромима је нови закон, који уређује област која је до сада делимично била уређена системским законима.

У Републици Србији се област ваздушног саобраћаја уређује Законом о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС”, бр. 73/10, 57/11, 93/12, 45/15 и 66/15-др.закон), Законом о облигационим и основама својинско-правних односа у ваздушном саобраћају („Службени гласник РС”, бр. 87/11 и 66/15), Законом о истраживању несрећа у ваздушном, железничком и водном саобраћају („Службени гласник РС”, број 66/15). Питања која нису уређена поменутиим законима, решена су доношењем овог закона, пре свега права и обавезе даваоца концесије и концесионара, услови за експропријацију земљишта за потребе аеродрома, мере којима се утврђују услови за континуирано и несметано обављање делатности управљања аеродромом, као и утврђивањем јавног интереса за експропријацију ради изградње аеродрома и пратећих објеката, уређаја и инсталација намењених за потребе ваздушног саобраћаја и пружање комерцијалних услуга у ваздушном саобраћају.

Уједно, питања која нису регулисана у Глави VI Закона о ваздушном саобраћају, овим законом су решена.

У овом тренутку, ни једна делатност у области ваздушног саобраћаја, није делатност од општег интереса. Законом о јавно-приватном партнерству и концесијама („Службени гласник РС”, бр. 88/11 и 15/16), прописано је да се концесија може дати ради обављања делатности од општег интереса и за аеродроме. Имајући у виду да се одредбе поменутог закона не могу применити на аеродроме који се користе за јавни авио саобраћај у Републици Србији, било је потребно донети закон у циљу ефикасније комерцијализације аеродрома, односно пружање могућности аеродромима у Републици Србији да се развијају у складу са потребама ваздушног саобраћаја.

Овим законом, делатност управљања аеродромом, је проглашена за делатност од општег интереса, чиме је створена могућност закључења уговора о концесији са аеродромима који испуњавају услове из овог закона.

Важећим прописима којима је уређена област ваздушног саобраћаја, делатност управљања аеродромима, није дефинисана као делатност од општег интереса, која би као таква створила могућност за давање аеродрома у концесију. С тим у вези, немогуће је закључити уговор о концесији са аеродромом применом, односно спровођењем важећих прописа.

2. Циљеви који се доношењем закона постижу

Циљ овог закона је да се створи правни основ за дефинисање делатности управљања аеродромима, као делатности од општег интереса у смислу одредаба Закона о јавно приватном партнерству и концесијама. Такође, циљ овог закона је развој и модернизација аеродрома са пратећом инфраструктуром и то пре свега аеродроми који поседују сертификат аеродрома, односно дозволу за коришћење, а немају довољно сопствених средстава за развој и модернизацију аеродрома са пратећом инфраструктуром, који ће кроз могућност закључења уговора о концесији, развити и унапредити постојећу или нову инфраструктуру, а све у складу са потребама развоја ваздушног саобраћаја. У сврху развитка мањих аеродрома у Републици Србији, оперативне послове који обухватају усмеравање развоја аеродрома на подручју Републике Србије, а на основу плана развоја локалне самоуправе или плана

развоја аеродрома обављаће привредно друштво „Аеродроми Србије” д.о.о. Београд. Такође, Влада, ради обезбеђивања услова за дугорочни развој и унапређење аеродрома у Републици Србији, доноси Национални програм развоја аеродрома у Републици Србији за период од пет година, који ће поставити циљеве и смернице развоја аеродрома у наредном периоду.

3. Друге могућности за решавање проблема

Доношење овог закона, усклађено је са Предлогом закона о изменама и допунама Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, који ће се процесуирати истовремено са овим законом, а такође и са прописима којима се уређује ваздушни саобраћај и експропријација. Не постоје друге могућности за решавање већ наведених питања, и за уређивање ове области, изузев доношења овог закона.

4. Зашто је доношење закона најбоље за решавање проблема

Законом о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС”, бр. 73/10, 57/11, 93/12, 45/15 и 66/15-др.закон) је утврђен оквир за безбедно и обезбеђивано коришћење аеродрома у складу са европским прописима и међународним ваздухопловним стандардима. Овим законом створена је могућност да концесија буде један од могућих начина обезбеђивања средстава за развој, односно комерцијализацију аеродрома у Републици Србији.

Овим законом, ће се на једном месту уредити више питања од значаја за давање концесије на аеродромима и то ће омогућити будућим концесионарима увид у услове и начин давања концесије на аеродромима.

5. На кога ће и како утицати предложена решења

Решења у Предлогу закона имаће позитиван утицај како на субјекте ваздушног саобраћаја, подразумевајући под њима пружаоце услуга у ваздушној пловидби, авио-превознике, оператере аеродрома, ваздухопловно-техничке организације које се баве одржавањем ваздухоплова, регулаторна тела, тако и индиректно на кориснике услуга (путници, шпедитери, роба, пошта).

Позитивна решења овог закона се огледају у томе да јавна предузећа, друштва капитала или предузетници могу да обављају делатност управљања аеродромом, као оператери аеродрома, уколико испуњавају услове у погледу техничке опремљености, кадровске оспособљености, безбедности здравља на раду, заштите и унапређења животне средине, и доприносе трајном, непрекидном и квалитетном одржавању и заштити аеродромске инфраструктуре, безбедном и обезбеђиваном одвијању ваздушног саобраћаја, заштити животне средине и друго. С обзиром да предмет концесије може да обухвати све или поједине активности управљања аеродромима које обавља оператер аеродрома који поседује сертификат аеродрома или дозволу за коришћење аеродрома, омогућиће се развој и модернизација аеродрома, што на крају имплицира повећање броја путника у ваздушном саобраћају и побољшање привредних и економских просперитета државе.

Привредно друштво из члана 17. Предлога закона, ће реализовати Национални програм развоја аеродрома у Републици Србији, односно идентификовати потребе за развојем аеродрома на територији Републике Србије.

6. Какве трошкове ће примена закона створити грађанима у привреди

Спровођење и праћење примене овог закона, не проузрокује трошкове за субјекте ваздушног саобраћаја, као и кориснике услуга, осим оних који су већ предвиђени материјалним прописима (Законом о ваздушном саобраћају).

Предлог закона не уноси нове елементе на основу којих би трошкови

корисника услуга били већи од досадашњих, а који су предвиђени материјалним прописима, а омогућава корисницима квалитетније и ефикасније услуге.

7. Да ли су позитивне последице доношења закона такве да оправдавају трошкове које ће он створити

Овим законом допринеће се развоју и модернизацији аеродрома на територији Републике Србије кроз изградњу и модернизацију аеродромске инфраструктуре, што ће омогућити нпр. авио-превозницима брже, ефикасније и безбедније коришћење аеродромске инфраструктуре. У односу на оператера аеродрома, решења у закону су таква да прецизирају делатности управљања које обавља оператер аеродрома, чиме ће се омогућити да на безбедан и обезбеђиван начин обавља делатност управљања аеродромом.

Као резултат развоја аеродромске инфраструктуре, корисницима аеродромских услуга, биће омогућен квалитетнији и савременији приступ аеродромској инфраструктури

Доношењем овог закона ствара се могућност да и концесија буде један од могућих начина обезбеђивања средстава за развој односно комерцијализацију аеродрома у Републици Србији.

У циљу њиховог ефикаснијег комерцијалног коришћења прописане одредбе, пре свега уређују услове и начин обављања делатности управљања аеродромом, развој аеродромске инфраструктуре, пружање аеродромских услуга за потребе ваздушног саобраћаја као и изградњу унутар аеродромског комплекса и заштитног појаса око аеродромског комплекса; утврђују јавни интерес за експропријацију, административни пренос и непотпуну експропријацију непокретности ради изградње аеродрома на које се примењује овај закон; уређују начин доношења и спровођења Националног програма развоја аеродрома у Републици Србији, поједина питања специфична за давање концесије за аеродроме као и друга питања од значаја за развој, унапређивање коришћења и управљања аеродромима. Тиме се ствара предуслов односно правни оквир за могућност закључивања уговора са концесионаром.

Аеродроми који испуњавају услове из Предлога закона, чији оператери обављају делатност од општег интереса могу закључити уговоре о концесији у циљу њиховог развоја и ефикаснијег комерцијалног коришћења, што је крајњи циљ доношења овог закона.

8. Да ли се законом подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишна конкуренција

Предложеним законом предвиђено је да оператер аеродрома који обавља делатност управљања аеродромом може бити јавно предузеће, друштво капитала и предузетник коме је надлежни орган поверио делатност управљања, који морају да испуне услове у погледу техничке опремљености, кадровске оспособљености, безбедности и здравља на раду, заштите и унапређења животне средине, као и услова за добијање сертификата, односно дозволе за коришћење аеродрома. То подразумева да су испуњени и сви други услови како би се ваздушни саобраћај одвијао безбедно и обезбеђивано и у складу са прописима којима се уређује ваздушни саобраћај. Овај закон омогућиће развој тржишта, а самим тим и тржишну конкуренцију.

Прецизираним уређивањем обављања делатности управљања аеродромом као делатности од општег интереса, имајући у виду специфичности ситуације на аеродромима, пре свега, обезбеђивање оптималног коришћења, развоја, обнове и одржавања аеродромске инфраструктуре, на начин који омогућава да се полетање, слетање и кретање ваздухоплова, пружање аеродромских услуга и услуга земаљског опслуживања

обавља у складу са прописима о безбедности и обезбеђивању на аеродромском комплексу, значајно ће се подстаћи интересовање домаћих и страних правних и физичких лица за улагања у област овог вида саобраћаја, јер се индиректно ствара повољнији амбијент за развој транспортне делатности.

9. Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о закону

Током израде овог закона, била је формирана Радна група састављена од представника најзначајнијих интересних група везаних за област ваздушног саобраћаја (Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије, Аеродрома „Никола Тесла” Београд, Air Serbia, Саобраћајног факултета и Контроле летења Србије и Црне Горе).

У току поступка израде Нацрта закона, ангажовани су експерти из различитих области, пре свега за питања које се односе на права и обавезе даваоца концесије и концесионара, услове за експропријацију земљишта за потребе аеродрома. Имајући у виду да су у току израде Нацрта закона учествовали сви релевантни субјекти ваздушног саобраћаја и експерти из других области, а сходно и потреби хитног доношења наведеног прописа, Радна група је предложила да се за наведени Нацрт закона не спроводи јавна расправа.

Сходно одредби члана 41. став 2. тачка 2) Пословника Владе („Службени гласник РС”, бр. 61/06 – пречишћени текст, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13 и 76/14), није спроведена јавна расправа о Нацрту закона, из разлога што се овај закон доноси по хитном поступку и исти је у потпуности усаглашен са прописима којима се регулише јавно-приватно партнерство и концесије, са чијим изменама и допунама ће Нацрт закона истовремено бити пуштен у процедуру. Такође је Нацрт закона усаглашен и са другим прописима којима се уређује област ваздушног саобраћаја.

10. Које ће се мере током примене закона предузети да би се остварило оно што се доношењем закона намерава

Доношењем овог закона неће се доносити други закони који садрже правне норме којима се успостављају стандарди и правила неопходна за примену предложених решења.

У прелазним и завршним одредбама овог закона планирано је доношење подзаконског акта, од стране Владе како би овај закон могао да има пуну примену.

С тим у вези чланом 22. прописано је доношење подзаконског акта од стране Владе, којим се ближе уређују начин и критеријуми, односно мерила за доделу подстицајних средстава за аеродроме (рок за доношење подзаконског акта је 90 дана од дана ступања на снагу овог закона).

Такође је чланом 21. овог закона прописано да оснивачи оператера аеродрома и оператери аеродрома ускладе оснивачка акта са одредбама овог закона у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона, као и да оператери аеродрома своја општа акта усагласе са овим законом и оснивачким актом у року од 60 дана од дана усклађивања оснивачких аката са одредбама овог закона.

Имајући у виду област коју закон уређује и да предмет регулисања овог закона обухвата различита питања из области ваздушног саобраћаја, концесије и експропријације, није предвиђена међуинституционална сарадња између органа надлежних за спровођење закона, већ ће надзор над применом одредаба овог закона и подзаконских аката на основу овог закона, спроводити министарства у чијем делокругу се налазе одредбе које уређују ваздушни саобраћај, експропријацију и концесију.

Инспекцијски надзор у ваздушном саобраћају, врши се у складу са одредбама Закона о ваздушном саобраћају.

Поред усвајања наведених аката, спровођење овог закона не захтева нове институционалне мере (финансијске, техничко-технолошке, организационе и кадровске мере).

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

- 1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа**
Овлашћени предлагач: Влада
Обрађивач: Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре

2. Назив прописа

Предлог закона о управљању аеродромима
 Draft law on airports management

- 3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):**

а) Одредба Споразума које се односе на нормативну садржину прописа

Одредбе чл. 73. и 74. Споразума о стабилизацији и придруживању између европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране и Републике Србије, са друге стране

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума

Прелазни рок је установљен чланом 73. тачком б. и односи се на свеобухватан попис шема помоћи.

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума

Делимично испуњена, односно испуњена

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума

Нема

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније

Нема

4. Усклађеност прописа са правом Европске уније

Нема

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима

Нема

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима

Нема

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,

Нема

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност

Нема

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније

Нема

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права.

Не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност.

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

Не

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

Не

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

Нема